

Miljøverndepartementet
Boks 8013 Dep
0030 Oslo

Statens forurensningstilsyn
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@sft.no
Internett: www.sft.no

Dato: 25.01.2007
Vår ref.: 2005/1475-7 440
Deres ref.: 200700055-/EN
Saksbehandler: AnV, NMJ, KN

Tildeling i forhåndsdefinerte områder (TFO) 2007

SFTs vurdering av aktuelle områder for utlysning

SFT stiller spørsmål ved hvilke endringer som er fremkommet siden TFO 2005 som grunnlag for å utvide TFO-området i Barentshavet og mener at de aktuelle blokkene bør inngå i en ordinær konsesjonsrunde.

Dersom det likevel besluttet at disse blokkene skal utgjøre TFO 2007 mener SFT at det bør stilles krav om kartlegging av sjøbunnen i de områder som ikke ennå er dekket av MAREANO eller tilsvarende kartlegginger før boreaktiviteter kan igangsettes. SFT mener at disse kartleggingene ideelt sett burde vært ferdigstilt før blokkene utlyses. Det gjennomføres nå en kartlegging av ressurstilgang innen oljevern, der blant annet helikoptertilgang for kartlegging av oljeutslipp inngår. Resultatet bør være klart før det tildeles nye blokker i det sårbare området. Videre er det satt i gang et arbeid innenfor helhetlig miljørisiko for det aktuelle området som følge av forvaltningsplanen. Dette arbeidet startes opp i mars 2007. SFT mener resultatene av dette arbeidet bør vurderes før blokkene tildeles.

Vi viser til brev fra Miljøverndepartementet datert 19.01.07 vedlagt Olje- og energidepartementets forslag til områder som er aktuelle å inkludere i utlysning av tildeling av forhåndsdefinerte områder – TFO 2007. MD ber om direktoratenes vurderinger av miljøforhold i disse områdene, med særlig vekt på miljøverdier som må tas hensyn til ved eventuell virksomhet.

Generelt

Utlysningen av blokker innebærer en utvidelse av TFO i retning sørover og vestover.

OEDs forslag til utlysning omfatter blokker som ligger inntil grensen for området hvor det ikke skal settes i gang ny petroleumsvirksomhet, og de fleste blokkene ligger innenfor området som i forvaltningsplan Barentshavet er vurdert som særlig verdifulle og sårbare områder.

For mer detaljerte vurderinger av miljøressursene viser vi til Direktoratet for naturforvaltning og Norsk Polarinstitutt sine vurderinger.

Særlig sårbare og verdifulle områder

De sårbare og verdifulle områdene berørt i utlysningen av blokker er:

-Tromsøflaket

-Kystnære områder for øvrig – fra Tromsøflaket til grensen mot Russland.

Tromsøflaket er et bankeområde med høy biodiversitet, og er ansett som sårbart i forhold til fysisk skade på bunnen, men også for variasjoner i næringsgrunnlag og akutt oljeforurensning. Tettheten av fiskelarver og andre organismer er høy, og på grunn av de fysiske forholdene ved banken er oppholdstiden for fiskelarvene i vannmassene lengre her, noe som kan medføre lengre eksponeringstid for negativ påvirkning. Fuglelivet er rikt og variert, og mange hekkende og overvintrende sjøfugl har sterk tilknytning til området. Bunnhabitatet er rikt på svamp og også noe korallrev. Området er viktig gjennom hele året.

De foreslåtte områdene er rike på fiskeressurser, og har høy biodiversitet. Mange arter sjøfugl og sjøpattedyr drar nytte av den gode næringstilgangen, og flere av artene er sjeldne og truede. I tillegg er det store korallforekomster også her, og det er uttrykt et stort behov for ytterligere kunnskap. Med bakgrunn i særtrekkene er dette området vurdert til å være særlig sårbart i forhold til variasjoner i næringsgrunnlag og akutt oljeforurensning, og området er viktig gjennom hele året.

Ny kunnskap etter forvaltningsplanen

Etter lanseringen av St. meld. nr. 8 Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten (forvaltningsplan) er det satt i gang prosjekter med formål å sette noen av de identifiserte kunnskapshull for området. Kartlegging av havbunnen i MAREANO-prosjektet startet opp i 2006 og deler av området som er foreslått utlyst er dekket av den kartleggingen som allerede er utført. Det har ikke lyktes SFT å få en nøyaktig beskrivelse av hvilke av de foreslått utlyste blokkene som ble dekket av fjorårets tokt, utover at det ble utført i et område på grensen mellom Troms I, Finnmark Vest og Troms III. I de blokker som ikke allerede er dekket av MAREANO bør det utføres tilsvarende kartlegginger, primært før blokkene utlyses og uansett før boreaktivitet kan starte.

Beredskapsmessige forhold

Havgående og kystnær beredskap er styrket med hensyn til ressurstilgang i forbindelse med de siste letebrønnene nær kysten i Barentshavet. Videre er det installert en nyutviklet oljedetekterende radar på beredskapsfartøyene som medfører at olje på sjø lettere kan oppdages uavhengig av sikt og lysforhold. Likevel er det betydelige utfordringer knyttet til kartlegging av oljeutslippets tykkelsesfordeling på sjø. Dette er spesielt viktig i kystnære og sårbare områder der man er mest avhengig av effektiv bekjempning. Slik kartlegging er en forutsetning for vellykket bekjempning og må gjøres med statlig overvåkingsfly eller spesialutrustet helikopter. Tilgangen på slike helikopter er begrenset. Blant annet på grunn av faren for nedising i kystnære områder er det ikke alltid sikkerhetsmessig forsvarlig å fly med helikopter. Det er igangsatt arbeid med å kartlegge og forbedre tilgangen på overvåkingshelikoptre.

I medhold av gjeldende regelverk vil det i de områdene som ligger i eller nær miljøfølsomme områder måtte gjennomføres omfattende beredskapstiltak ved eventuell leting eller produksjon. Med unntak av deler av blokkene 7119/6 og 7123/4 ligger alle de foreslåtte blokkene innenfor det området som i forvaltningsplanen er identifisert som særlig verdifulle og sårbare områder. For disse områdene, med nevnte unntak, er det ikke tillatt å letebore i oljeførende lag i perioden 1. mars til 31. august. Bakgrunnen for boretidsgrensningene er å unngå aktivitet i de perioder hvor det er mest sårbare miljøressurser tilstede i de områder som kan påvirkes av operasjonelle eller akutte utslipp fra petroleumsvirksomheten. Boreaktiviteten må derfor utføres i vinterhalvåret, noe som gir ekstra utfordringer for beredskapen mot akutt forurensning. Beredskapen må derfor fungere tilfredsstillende i mørke, kulde og mer ekstreme værforhold enn i sommerhalvåret.

I forbindelse med eventuelle utbygginger i disse områdene vil det bli lagt spesiell vekt på forebyggende tiltak mot utilsiktede utslipp. SFT vil samarbeide med petroleumstilsynet spesielt om krav til innretninger i kystnære områder med sikte på å minimere risikoen for utilsiktede utslipp.

SFTs vurdering

SFT mener det må utvises spesiell varsomhet ved utlysning av blokker i områder som i forvaltningsplanen er vurdert til å være særlig sårbare og verdifulle. Bakgrunnen for utvidelse av det forhåndsdefinerte området i Barentshavet er uklart for SFT og vi etterlyser derfor hvilke endringer som er fremkommet siden TFO 2005 som grunnlag for en slik utvidelse. SFTs synspunkt er at de aktuelle blokkene bør inkluderes i en ordinær konsesjonsrunde med den behandling i ulike instanser en slik runde medfører.

Pågående prosjekter med formål å kartlegge bunnforhold og bunnfauna i området bør ferdigstilles før blokkene lyses ut. Videre bør resultatet av kartlegging av ressurstilgang innen oljevern, der blant annet helikoptertilgang ved oljeutslipp inngår, ferdigstilles før utlysning.

Dersom denne utvidelsen likevel gjennomføres nå vil SFT påpeke at utlysingsområdet omfattes av de spesifikke kravene til operasjonelle utslipp som gjelder for området Lofoten-Barentshavet. SFT legger vekt på at de beste totale løsninger for miljø legges til grunn for planlegging og gjennomføring av boreaktiviteter i området. I dette ligger det en vurdering av total miljøbelastning for sjø (sediment og vannsøyle), luft og land av ulike tiltak. Det bør videre stilles krav om at korallforekomster og andre biologiske ressurser på sjøbunnen skal kartlegges før aktiviteten kan starte. Dersom koraller eller svampsamfunn påvises i områder hvor det planlegges boring bør det vurderes om aktiviteten kan gjennomføres og som et minimum bør det kreves fysisk nullutslipp inkludert borekaks fra topphull. Ankring, grøfting eller konstruksjonsarbeid som kan skade korallrev bør også unngås.

Videre må stilles strenge krav til forebyggende tiltak og beredskap mot akutt forurensning i disse områdene. Tilstedeværelse av sårbare naturressurser og/eller kort drivtid til land vil kreve rask responstid og effektive beredskapstiltak.

Med hilsen

Signe Nåmdal (e.f.)
direktør for næringslivsavdelingen

Hanne M. Øren
seksjonssjef

*Kopi til: Direktoratet for naturforvaltning
Norsk Polarinstitutt*

Gjeldende blokker	Vilkår dersom de lyses ut	Begrunnelse
7018/3 7019/1,2,3 7119/6,9,11,12 7120/10,11,12 7121/10 7123/4	-Bunnkartlegging tilsvarende MAREANO. Ingen aktivitet dersom sårbare bunnfauna. -Kartlegging av tilgang på beredskapsressurser. Ingen aktivitet dersom ressurstilgang ikke er tilstrekkelig.	Alle blokkene ligger helt eller delvis innenfor et område som i forvaltningsplanen definerer som sårbart hele året og det bør derfor stilles ekstra strenge krav til kartlegging før evt boreaktivitet kan starte opp.